

ANNO DOMINI DCCCLXXXV.

ADRIANUS III

PONTIFEX ROMANUS

VITA ADRIANI PAPÆ III

Adrianus III, natione Romanus, XIII Kalendas Februarii, anno Redemptoris nostri 884, temporibus Caroli III et Basilio imperatoris creatus est pontifex : sedit annum unum, menses tres, dies decem et novem. Sollicitatus a Basilio imperatore ut cum Photio in rebus fidei et religionis communicaret, non tantum non petitioni ejus acquievit, verum exemplo prædecessoris sui Marini eumdem tanquam laicum acerrime est insectatus. Quo facto imperator gravissime contra eum commotus, hostiles ei litteras contumeliis plenissimas transmisit. Adriano prius hac vita defuncto, quam litteras imperatoris minacissimas accepisset, accepit eas Ste-

Aphanus reddiditque ad Basilium eam epistolam quam supra in appendice octavæ synodi impressam invenies.

De electione pontificis decrevit, ne in ipso creando imperatoris auctoritas exspectaretur ; idque ideo, ut cleri et populi libera sint suffragia. Ejus tempore Cassinense monasterium a Saracenis incensum esse scribit Leo Ostiensis libro I, capite 45. Magno cum luctu universæ Ecclesiæ mortuus est anno Domini 885 : sepultus in basilica sancti Petri. Quanto tempore sedes apostolica post mortem illius pastore destituta fuerit, non satis liquet, etc.

ADRIANI PAPÆ III PRIVILEGIUM

PRO MONASTERIO PLACENTINO.

(Apud Mansi, sacrorum Concil. ampliss. Collect., tom. XVIII.)

ADRIANUS episcopus, servus servorum Dei, AN- B GILBERGÆ dilectæ imperatrici Augustæ, et per te tuo venerabili monasterio Placentiæ noviter constructo, in perpetuum.

Omnibus quidem justa petentibus apostolica sollicitudine, præcipiente Domino favere debemus ; præcipue tamen devotioni tuæ, dulcissima ac spiritualis filia nostra Angilberga, olim imperatrix Augusta, quam merito honore atque reverentia sancta mater nostra Romana Ecclesia, ut dilectissimam et principalem prolem, amplectitur semper et refovet. Quapropter monasterium et xenodochium, quod ad honorem Dominicæ resurrectionis et BB. apostolorum, et martyrum Bartholomæi, Sixti et Fabiani, prudenti provisione a fundamentis nuper Placentiæ ædificare voluisti, laudabili complectimur desiderio paternoque affectu... Apostolica illud auctoritate ratum ac stabilitum perenniter instituentes, et ut ab omni impulsione, atque inquietudine quorumlibet infestantium beatissimi Petri tuitione illæsum semper, et inconcussum, Domino protegente, permaneat ; hoc etiam omnimodo providemus, et stabiliter decernimus, ut universa, quæ ibidem in rebus mobilibus et immobilibus, intus forisque, in familiis utriusque sexus cunctoque ornatu ecclesiastico, atque omni suppellectili semel Domino a vobis distributa sunt, futuris temporibus inconvulsa in eodem sacro loco persistent, omnium penitus diminutione, vel invasione sopita ; in eis etiam familiis, quas ob redemptionem animæ vestræ prudenti respectu liberate

donatis, vel in reliquum donaveritis, simili modo nos vobis favemus, aspiramus, et apostolicum præbemus assensum, quatenus et illi segura libertate potiti, gratia Dei duce sempiternæ suscipiant gaudia vitæ. Consecrationem porro abbatissæ loci ipsius, ut filia devota petisti, secundum quod in tuo testamento a te prudentissime ex eodem monasterio tuo coaptato continetur, modis omnibus fieri concedimus : scilicet cum ordinanda ibidem fuerit abbatissa, Mediolanensis archiepiscopus, qui eo tempore fuerit, vocatus ab illis personis, quas ex progenie tua ipsi loco præfeceris, quibusque curam potiore dimiseris, ad eligendam, et consecrandam abbatissam simpliciter ibidem adveniat, et non ultra, quam a te statutum est, in eodem moretur loco, aut amplius exigendo stipendia præterquam præfixum est, idem monasterium gravet. Similiter quoque, si ortum fuerit discordiæ aut cujuscunque dissensionis malum, veniens sedare illud, et formare pacem studeat cum moderamine disciplinæ. Si autem qualibet occasione, aut tuæ institutionis prævaricatione Mediolanensis archiepiscopus neglexerit hanc habere curam et sollicitudinem, ut præposuimus ; Aquileiensis patriarcha, similiter, ut supra, vocatus, hæc omnia fideliter prosequatur. Et si aliquando aut pro præscriptis negotiis, aut pro aliqua temporis necessitate, aut etiam pro malignantium hominum gravedine oportuerit hanc nostram apostolicam sedem appellare, obsecramus et obtestamur omnes successores nostros per merita BB. apostolorum, quatenus ad

sublevationem et defensionem loci ipsius operam viriliter usque ad effectum dare, donec omnes ejus sopiantur controversiæ, studeant.

Inter hæc Ravennate archiepiscopo cum Ticinense, et Placentino, et Regiense, et Mutinense cum Mantuano, et Veronense cum Laudense, et Vercellense, aliisque coepiscopis nobisque sanctam synodum celebrantibus, et tuæ voluntati assensum præbentibus, volumus atque instituimus, ut cujuscunque ordinis clericos, qui in eodem sacro loco missarum solemniam celebrantes deserviunt, et eos qui in ejusdem monasterii capellis ubicunque divina jugiter officia faciunt, liceat præcipue Mediolanensi archiepiscopo, aut patriarchæ supradicto promovere, et consecrare, vel alii etiam cuilibet episcopo, quem abbatissa loci illius voluerit rogare. Hæc et alia ecclesiastici officii ministeria sint in abbatissæ voluntate, ut possit videlicet chrisma, et ecclesiarum suarum consecrationem, a quocunque ei libitum fuerit, omni tempore impetrare: ita tamen, ut si aliquando ad hæc forte rogabitur Placentinus episcopus, in prædicto cœnobio, et xenodochio rebusque ipsorum nullum se noverit amodo et deinceps jus potestatis habere, neque etiam ad missas celebrandas juxta Patrum instituta, nisi invitatus, adveniat.

Decimas vero universi fundi pertinentis ad ipsum monasterium, quas episcopi qui..... esio sunt, et in quorum quidem adjacent parochiis, pro Dei amore, vestrorumque bonorum recordatione, devote atque libenter supradicto venerabili loco largiti sunt: volumus, et apostolica corrobamus auctoritate, et absque refragatione, tam ipsorum, quam et successorum eorum, velut ipsa instituisti, sacra xenodochio, et capellis perpetualiter habeantur. Insuper statuimus, et apostolica auctoritate stabilimus, ut juxta quod nostri prædecessores tam Adrianus, quam

A Joannes et Marinus præsules suis tibi privilegiis concessisse, et roborasse noscuntur, universa, quæ olim divæ memoriæ Ludovicus serenissimus imperator, dominus et vir tuus, per suam magnificentiam augustalibus apicibus tibi dum adviveret contulisse probatur, seu etiam et ea quæ ipsa postmodum imperialibus largitionibus, vel etiam quibuslibet justis acquisitionibus, emptionibus, vel commutationibus in proprios, sive jam dicti monasterii tui usus acquisisti, seu in posterum acquisitura es; simulque et ea, quæ ad supplementum ejusdem sacri loci, et tam regum, quam aliorum quorumlibet fidelium donatione, vel liberalitate nunc, vel postmodum addita fuisse comprobantur: eodem tenore et ordine, quo tibi, vel tuo prænominato cœnobio advenerunt, illibata et inviolata, atque inconcussa permaneant, et secundum tuæ ordinationis statuta persistent. Et si quis, quod non optamus, contra hæc statuta in Dei omnipotentis oblata, vel concessa servitium agere tentaverit, vel quippiam horum infringere temerario ausu voluerit, excommunicationi submissus omni ecclesiastico consortio careat, et nisi se continuo a tali nequitia corrigat et respiscat, S. Petri nostrique apostolatus auctoritate anathematis vinculo innodatus, reus in futuro judicio permaneat, et pro excessu suæ tantæ transgressionis cum Juda traditore infrunitus, atque rebellis sancti Spiritus sententia, qui semper fictum et mendacem effugit, noverit se habiturum portionem in gehenna ignis æterni. Scriptum per manum Leonis scrinarii S. R. E. in mense Aprili, indictione tertia. Bene valete. Dat. xv Kal. Maii per manum Gregorii nomenclatoris, missi, et apocrisiarii sanctæ sedis apostolicæ, imperante domno piissimo Augusto Carolo a Deo coronato magno imperatore, anno ejus quinto, indictione tertia.

ADRIANI PAPÆ III

EPISTOLA AD SIGIBODUM NARBONENSEM ARCHIEPISCOPUM.

(Apud D. Bouquet, ibid.)

Moneat Girbertum Nemausensem episcopum ut nullam inferat molestiam monasterio sancti Ægidii.

ADRIANUS episcopus, servus servorum Dei, reverentissimo et sanctissimo Sigibodo Narbonensi archiepiscopo.

Sanctitati tuæ notum esse volumus quia monasterium sancti Ægidii, cum omnibus suis pertinentiis, sub nostra apostolica potestate consistit, una cum Leone religioso abbate et monachis ipsius monasterii: ideo monemus fraternitatem vestram ut Girbertum episcopum Nemausensem moneatis ut nullam forciam, nullamque contrarietatem et nullam oppressionem facere præsumat in ipso monasterio, aut in monachis, vel in familiis ejus, neque suis sequa-

D cibus oppressionis eorum materiam relinquere: quia certissime ipsum monasterium, cum omnibus suis rebus, sub ditione et potestate B. Petri apostoli et nostra consistit. Et volumus ut eidem episcopo dicas ut omnia reddere studeat quæ ab ipso monasterio per vim abstulit. Et sciat quia ipsum monasterium in potestate Amelii presbyteri jam concessimus ad protegendum et ad defendendum. Et si ipse Girbertus episcopus acquiescere noluerit nostris et vestris monitis, sciat illum esse excommunicatum et damnatum inrecuperabiliter. Vos ita agite sicuti nos per vos bene confidimus. Bene valete.